

Akce: **Karlovarská krajská nemocnice, a.s. – nemocnice v Chebu**
Dokončení revitalizace areálu nemocnice v Chebu
– úprava a rozdělení
Dokumentace pro provádění stavby

Investor: **Karlovarský kraj**
Závodní 353/88
360 21 Karlovy Vary

Zak. číslo: **A 03 – 20 – P**

B.1.2 PLÁN BOZP

Jedná se rekonstrukci stávajícího objektu včetně inženýrských souvisejících objektů v následující skladbě.

a) Stavební objekty

D1.02 Rekonstrukce pavilonu B

b) Objekty technické infrastruktury

D2.01 Příprava území

D2.02 Komunikace a chodníky

D2.03 Kanalizace

D2.06 Sadové úpravy

D2.07 Přípojka NN

D2.09 Venkovní osvětlení

D2.11a Přeložka areálových slaboproudů

D2.11b Přeložky a ochrana SEK O2

c) Technologická zařízení

D2.51 Lékařská technologie/B

D2.52 Technologie stravování

1. Použitá stavební technika

- demontáže, bourání – ruční dobourávání ve stávajícím objektu, přesun sutí, způsobem, nakladče, automobilní technika .

- nová výstavba.

- doprava konstrukčních prvků – prefa, zdící materiály, ostatní materiály pro hrubou stavbu – stacionární jeřáb, autojeřáb, stavební výtah, auto s hydr. rukou, vysokozdvizné vozíky

- doprava strojních prvků – VZT, CHL – autojeřábem, stavební výtah, auto s hydr. rukou, vysokozdvizné vozíky

- stavba komunikací – nakladač, nákladní automobil, JCB.

Přeložky inženýrských sítí

Příprava území, Komunikace a chodníky, Kanalizace, Vodovod, Plynovod, Sadové úpravy, Přípojka NN, Přeložka slaboproudů, Teplovod, Přípojka kyslíku.

Dodržování základních hlukových parametrů na stavbě

Pro provádění prací je třeba dodržovat hlukový režim platný pro areály nemocnice, tj. nepřekračovat limity přes den a přes noc 40 dB, resp. 30 dB pro vnitřní prostory, pro venkovní části nemocnice 50 dB resp. 40 dB.

2. Vliv výstavby na životní prostředí

Hluk: po dobu výstavby bude kolem staveniště vyšší hluk zátěž, která se vlivem rozmístění stávajících objektů neuplatní v plně negativním rozsahu.

Prašnost: Negativním faktorem je zvýšená prašnost z příjezdové komunikace – nutno zabezpečit zkrápěním a zajištěním proti prašnosti i při dokončovacích pracích.

Znečištění vozovek: Jedná se o znečištění při zemních pracích a vyvážení zeminy mimo staveniště. Dle skutečné situace bude nutno provádět mechanickou

očistu vozovky a zabezpečit dopravním značením.

Zhoršená dopravní situace v areálu nemocnice. Pro stavbu bude dočasně otevřen samostatný vjezd do areálu stavby z ul. Jungmannovy. Dojde k minimalizaci dotyku dopravy nemocnice a stavby.

Vliv výstavby na souběžně probíhající stavby v okolí

Dojde k dočasné větší zátěži v souvislosti s dopravou materiálu v nejbližším okolí stavby, jedná se především o ul. 17. listopadu a Jungmannova. Žádné další stavby v blízkém okolí v souběhu nebudou probíhat.

3. ZAŘÍZENÍ STAVENIŠTĚ

Staveniště:

Příjezdové možnosti na staveniště.

Příjezdová komunikace na staveniště bude z ul. Jungmannovy- druhou vrací. Tato bude sloužit pouze stavbě.

Výstavba provizorií nutných pro chod sousedních objektů.

-přeložka teplovodu pro ostatní pavilony nemocnice-řešeno v rámci přeložky teplovodu..

- oplocení staveniště do min.výše 1,8m a oddělení mobilními předěly od stávajících pavilonů nemocnice, vymezení průchodu k dětskému oddělení. D,E, F pavilonům podél skladu MP. Ostatní přístupy zůstanou uzavřeny pro potřeby stavby.

Zařízení staveniště – vedení stavby, hygienické vybavení staveniště:

Napojení staveniště na inženýrské stavby.

Pro zařízení staveniště - kanceláře včetně šaten a WC - budou použity mobilní buňky, předpokládá se možnost napojení stavby ZS na inženýrské sítě v rámci areálu nemocnice. Bude umístěno v prostoru současného ZS pro výstavbu LU v místě před pavilonem C a ul. Pastýřskou.

Pohyb vozidel stavby – do areálu bude povolen pouze vjezd vozidlům stavby.

Parkovací místa vedení stavby jsou vyhrazena před buňkami zařízení staveniště.

Pracoviště bude samostatně oploceno, aby byl důsledně oddělen provoz nemocnice a stavby. Oplocení bude provedeno mobilním systémem.

Pro zamezení kolize provozu na komunikaci v areálu staveniště bude omezena nejvyšší povolená rychlost na 15 km/hod.

Prostor napojení obslužné komunikace na veřejnou komunikaci bude označen značkou „Pozor, výjezd vozidel ze stavby“

V rámci zařízení staveniště se uvažuje o stavbě stacionárního jeřábu .

4. ČASOVÝ HARMONOGRAM PRACÍ

Předpokládaná délka trvání prací: maximálně 36 měsíců

5. BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA A JEJICH ŘEŠENÍ NA STAVBĚ

Dodržování BOZP

Veškeré činnosti prováděné na připravované stavbě je třeba realizovat při dodržování předpisů bezpečnosti práce dle 591/2006 Sb. Z tohoto pohledu se jedná o hlavní stavební práce. Nutno realizovat dle projektu stavební části statiky a v těsné součinnosti s projektantem.

Stanovení bezpečnostních rizik výstavby

1/ zařízení staveniště

Riziko opatření

Oplocení, Vniknutí cizích osob, Plot, Vjezdová brána komunikace.

Střet osob s technikou.

Dopravní značení

Uklouznutí, pád .

Posyp, údržba, úklid

Prašnost, Kropení

Osvětlení.

Snížená viditelnost, Napojení na el.síť – revize

Skladové plochy

Vymezení skladových ploch

2/ demolice

Činnost riziko opatření

Demolice

Vniknutí cizích osob

Plot, vjezdová brána

narušení sítí (výbuch,...)

Vytýčení, odpojení

Zasažení osob stav.strojem

Vyloučení osob z dosahu stroje

Zranění chodidla např.hřebíky a jinými ostrými částmi

Včasné odklizení vybouraných částí s ostrými hranami,

3/ spodní stavba

Činnost riziko opatření

Zemní práce a sesuv půdy, pažení

Narušení sítí (výbuch,...) Vytýčení, odpojení, ruční dokopávky

Pád osob do výkopu označení výkopů, zábrany , lávky

Zasažení osob stavebním strojem.

Vyloučení osob z dosahu stroje.

Trhací práce Zasažení odlétajícími částmi horniny.

Vyloučit vstup pracovníků do vyznačeného okruhu staveniště.

Základová k-ce

Zasažení osob stav.strojem

Vyloučení osob z dosahu stroje

Zasažení bet.směsí

Vyloučení osob z dosahu stroje.

Pád do stavební jámy

Označení jámy, zábrany bezpečné vstupy

4/ vrchní hrubá stavba

Činnost riziko opatření

Montáž prefa

Zasažení osob při manipulaci

Vyloučení osob z dosahu stroje

Pád dílce.

Zavěšování osobou způsobitou

Pád osob z výšky

Zábradlí, úchyty na lana - OOPP

Ztráta únosnosti, stability

Dodržování techn.postupů
Zdění pád osob z výšky, Zábradlí
Pád dílce zajištění prostoru pod místem práce
5/ PSV

Činnost riziko opatření

Výplně otvorů,
instalace

Pád osob z výšky ,zábradlí, žebříky, lešení

Stanovení rizikových faktorů pracovních podmínek a kontrolovaná pásma

Hluk vznikající při demoličních pracích

Jako největší zdroj hluku lze uvažovat vrtací kladiva, jejichž provoz se může překrývat.

Navrhujeme v průběhu bouracích prací se zaměřit na omezení hlučných prací do kratších celků – např. 4 hod. cyklů.

Prašnost

Charakter objektů se jedná o zděné či kombinované objekty zděné a betonové. Při bouracích pracích bude vznikat lokální prašnost. Pro eliminaci rizik bude nutno provádět skrápění při vlastním bourání a při nakládání sutě.

Rizikové faktory

– fyzická zátěž

Jedná se o zvýšené riziko fyzické zátěže při těchto pracích.

- **práce na výškách**, za práci ve výšce se považuje pohyb pracovníka, při kterém je ohrožen pádem z výšky do hloubky. Zajištění proti pádu se požaduje od výšky 1,5 m. Provádí se buď kolektivním, nebo osobním zajištěním.

Charakter prací umožňuje kolektivní zajištění – zábradlí.

V souvislosti s pracemi ve výškách je nutno zajistit místo pod místem práce ve výškách

(demontáž střechy, montáže výplní otvorů apod.).

Zajištění místa bude provedeno:

- vyloučením provozu
- střežení prostoru

Ochranné pásmo

- 1,5 m při práci do výšky od 3 do 10 m
- 2 m při práci do výšky od 10 – 20 m
- 2,5 m při práci do výšky nad 20 m do 30 m
- 1/10 výšky při práci do výšky nad 30 m

Při práci na ploše se sklonem větším než 25° se zvětší pásmo o 0,5 m.

- shazování materiálu

Je dovoleno pouze za předpokladu, že

- místo dopadu je zabezpečeno proti vstupu osob
- materiál bude shazován uzavřeným shozem.
- manipulace s materiálem

Při ruční manipulaci s materiálem ohrožuje bezpečnost pracovníků :

- ostré hrany přepravovaného materiálu
- vyčnívající hřebíky
- tříšky
- drsný a nerovný povrch materiálu
- pád břemen.

Bezpečnost práce při stavebních pracích

Zajištění staveniště :

Staveniště musí být ohrazeno nebo jinak zabezpečeno proti vstupu nepovolaných osob. Oplocení musí být nejméně do výšky 1,8 m.

U prováděných výkopů inženýrských sítí bude nutno zřídit zábradlí do výše 1,1 m.

Vjezd na staveniště bude nutno označit dopravním značením již před areálem.

Dočasné zařízení pro rozvod energie na staveništi, Musí být navržena a provedena tak, aby nebyla zdrojem nebezpečí a vzniku požáru či úrazu.

Musí splňovat normové požadavky, kontrolována a revidována.

Používání strojů na pracovišti :

Obsluha stroje uvádí stroj do provozu až tehdy, pokud všechny fyzické osoby opustily vyhraněný prostor. Prostor je definován jeho maximálním dosahem zvětšeným o 2 m.

Stroje pro zemní práce – vykonává práce od okraje svahů, aby nemohlo dojít k jeho zřícení. Při použití více strojů musí být zajištěna bezpečnostní vzdálenost mezi nimi.

Nakládání materiálu lze manipulovat s prac.zařízením stroje pouze nad ložnou plochou.

Obsluha stroje neopouští své místo, aniž by pracovní zařízení bylo spuštěno na zem.

Míchačky – před uvedením do provozu musí být míchačka řádně ustavena a zajištěna.

Při ručním vhazování složek směsi je zakázáno zasahovat do rotujícího bubnu. Obsluha nesmí vstupovat do prostoru ohroženého pohybem násypného koše.

Čerpadla , směsi a omítačky

Potrubí, hadice, dopravníky, skluzné a vibrační žlaby pro dopravu betonové směsi musí být vedeny a zajištěny tak, aby nezpůsobily přetížení nebo nadměrné namáhání. Víko tlak. nádoby nelze otvírat. Strojní zařízení není dovoleno čistit a rozebírat pod tlakem.

Při provozu čerpadel nelze – přehýbat hadice, manipulovat se spojkami, vstupovat na konstrukci čerpadla a koncovky hadice.

Vibrátory Délka pohyblivého přívodu mezi napájecí jednotkou a částí vibrátoru, která je držena v ruce, musí být nejméně 10 m.

Stavební výtahy Plošinové výtahy musí být v průběhu provozu ve stanovených termínech kontrolovány s cílem zajistit bezpečný provoz.

Zajištění výkopových prací

Ve vzdálenosti větší 1,5 m od hrany výkopu je nutno osadit zábrany zamezující přístupu osob. Na veřejných prostranstvích musí být přes výkopy zřízeny přechody o šíři min. 1,5 m se zábradlím o výši 1,1 m.

Pažení bočních stěn je třeba provést od hl.výkopu 1,3 m, pažení musí spolehlivě zachytit tlak zeminy. Do strojem hloubených výkopů se nesmí vstupovat, pokud stěny nejsou zajištěny.

Betonářské práce

Bednění. Musí být těsné a prostorově tuhé. Únosnost podpěrných konstrukcí a bednění musí být doloženo statickým výpočtem. Bednění musí být před použitím řádně zkontrolováno.

Příprava a ukládání betonové směsi

Nutno zajistit bezpečné plošiny pro pracovníky zejména proti pádu z výšky.

Odbedňování

Při odbedňování hrozí zřícení konstrukce, proto je nutno používat žebříky pouze do výšky 3 m odbedňované konstrukce.

Železářské práce

Při stříhání prutů musí být pruty zajištěny v pevné poloze, aby nedošlo k usmyknutí zařízení.

Zednické práce

Stroje pro výrobu, zpracování a přepravu malty se umísťují tak, aby při provozu nemohlo

dojít k ohrožení fyzických osob. Materiál pro zdění musí být umístěn tak, aby pro práci zůstal volný pracovní prostor široký 0,6 m.

Montážní práce

Fyzické osoby provádějící montáž při ní používají montážní a bezpečnostní pomůcky a přípravky stanovené v technologickém postupu.

Pro přístup na montážní pracoviště a pro zřízení bezpečné pracovní podlahy se využívají trvalé konstrukce.

Svařování

Svářečské pracoviště je nutno zabezpečit proti přístupu nepovolaných osob. Nutno používat individuální bezp. pomůcky.

Lepení krytin

Nutno dodržovat technologický postup pro lepení materiálu. V uzavřených prostorách zajistit dostatečné větrání, které zabrání překročení příslušných limitů. V případě použití lepidel, které uvolňují hořlavé páry, zajistit ochranu před výbuchem.

Malířské a natěračské práce

Nutno dodržovat technologické postupy dle materiálu, používat ve výškách žebříky, na schodišťových prostorách žebříky upravené

POŽADAVKY NA BOZP

dle požadavku NV č. 101/2005 Sb. – požadavky na pracoviště a na zařízení staveniště

1. Prostor staveniště bude oplocen. Zařízení staveniště včetně šaten a WC budou v mobilních buňkách. Pitná a užitková voda, el. energie k dispozici tamtéž. Skladování a manipulace s materiálem bude probíhat v souladu s postupem prací. Materiál bude skladován podle podmínek stanovených výrobcem. Místa určená k vážení, odvěšování a manipulaci s materiálem musí být bezpečně přístupná. Materiál musí být skladován tak, aby byla zajištěna jeho stabilita a nedocházelo k jeho poškození. Prvky, které nejsou vybaveny pro bezpečné uchopení např. oky, háky atd. musí být vzájemně proloženy podklady - viz. skladování a manipulace s materiálem dle NV 591/2006 Sb.

2. S odpady bude náležitě nakládáno v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. o odpadech a zákonem č. 477/2001 Sb. o obalech 3. Staveniště je nutno osadit příslušným značením. Nutno dodržovat povinnosti zhotovitele při činnostech uvedených v NV č. 591/2006 Sb., v části přílohy 1,2,3,5.

4. Písemné doklady o školení všech zaměstnanců zhotovitelů pohybujících se po staveništi a platnost jejich zdravotních prohlídek, platnost jejich odborné kvalifikace, platné revize el. ručního náradí a kabelů, včetně techniky pro dopravu materiálu, kontrola lan, vázacích prostředků apod. Řádné používání OOPP.

5. Písemná dohoda mezi investorem a zhotovitelem, kdo bude pečovat o čistotu komunikace při jejím případném znečištění, umístění a využívání sociálního zařízení.

6. Každý ze zhotovitelů, pokud jich bude více než jeden, bude mít svůj vlastní Stavební deník, lékárničku a vybavení OOPP podle vlastního vyhodnocení rizik .

7. Písemný doklad o předání staveniště investorem zhotoviteli.

Pokyny pro cizí právnické osoby a jiné osoby (dále jen zhotovitel)

Povinnosti cizích právnických osob, podnikajících fyzických osob a jiných osob na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a ochrany životního prostředí, které se příležitostně zdržují na pracovištích objednatele.

ZÁKLADNÍ POVINNOSTI NA ÚSEKU BEZPEČNOSTI

PRÁCE:

1. Zhotovitel je povinen provádět práce u objednatele prostřednictvím svých pracovníků, kteří jsou proškoleni z předpisů k zajištění bezpečnosti práce, dále jsou proškoleni k práci na technických zařízeních a to v rozsahu potřebném pro výkon jejich práce. Zhotovitel je povinen ověřit jejich znalosti předpisů BOZP nejméně jedenkrát ročně, pokud není v interních předpisech zhotovitele stanoveno jinak.
2. Zhotovitel současně nesmí připustit, aby zaměstnanci prováděli jakékoli práce, pokud nesplňují podmínky odborné a zdravotní způsobilosti. O školení, zaučení, zkouškách, odborné a zdravotní způsobilosti je zhotovitel povinen vést evidenci, kterou na požádání předloží objednateli.
3. Před započítím jednotlivých prací musí být stanoven pracovní a technologický postup na provedení práce a určena nezbytná opatření k zajištění bezpečnosti práce, s důrazem na bourací práce.
4. Zhotovitelé prací jsou povinni vybavit pracovníky, kteří vstupují na staveniště vhodným náradím a ostatními OOPP podle vyhodnocení rizik zhotovitele, potřebnými k bezpečnému výkonu práce, odpovídajícími možnému ohrožení zdraví, které z provádění prací vyplývá, jakož i dokumentací, návody a pravidly v rozsahu potřebném pro výkon jejich práce.
5. Vyskytnou-li se mimořádné podmínky v průběhu prací (např. práce v nebezpečném prostředí, v nebezpečném prostoru, práce za provozu, práce za ztížených povětrnostních podmínek) určí zhotovitel ve spolupráci s objednatelem potřebná opatření k zajištění bezpečnosti práce. S těmito opatřeními musí být všichni pracovníci, kteří jsou těmito opatřeními dotčeni, prokazatelně seznámeni. Každý pracovník musí plnit na stavbě požadavky na bezpečnost práce, mezi které patří zejména:

- Počínat si při práci tak, aby neohrozil zdraví své, ani svých spolupracovníků, dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a předepsané pracovní postupy.
- Při práci vždy myslet na bezpečnost svého jednání a nepřeceňovat své schopnosti
- Neuvádět do chodu stroj, nebo zařízení, pokud se nepřesvědčil, že tím neohrozil zdraví nebo život svůj či jiné osoby
- Neprovádět práce, pro něž není poučen, ani vyškolen, zejména práce které vyžadují zvláštní odbornou kvalifikaci (svářeč, jeřábník, vazač apod.)
- Dodržovat pořádek na pracovištích a komunikacích na stavbě
- Každý úraz si dát řádně ošetřit a ihned jej hlásit nejbližší nadřízenému, hlavnímu zhotoviteli a koordinátorovi BOZP stavby
- Při zjištění nedostatků v oblasti BOZP, které zaměstnanec nemůže sám odstranit, informovat o nich neodkladně nadřízeného
- Používat při práci ochranná zařízení a předepsané osobní ochranné pracovní prostředky, včetně ochranné přilby
- Dodržovat protipožární opatření
- Ochraňovat životní prostředí

Pracovníkům je na stavbě zakázáno především:

- Vstupovat na stavbu pod vlivem alkoholu, používat alkohol na stavbě a v průběhu pracovní doby i mimo areál stavby
- Poškozovat nebo odstraňovat bezpečnostní zařízení, kryty a značky
- Opravovat a čistit stroje, přístroje a jejich součásti, pokud jsou tyto v pohybu

(činnosti) a pokud není spolehlivě zajištěno, že se nemohou samovolně spustit, nebo rozběhnout.

- Bez vědomí nadřízeného neopouštět pracoviště

Před zahájením prací zabezpečí odpovědný zástupce každého hlavního zhotovitele (stavbyvedoucí) na stavbě zejména:

- Způsob přivolání rychlé lékařské pomoci, vybavení stavby skříňkami první pomoci – lékárníčkami dle počtu pracovníků
- Prokazatelné seznámení všech pracovníků (vč. Pracovníků svých zhotovitelů) s riziky na dané stavbě v rozsahu stanoveném tímto Plánem BOZP a interní dokumentací
- Koordinaci jednotlivých prací s ostatními účastníky výstavby v průběhu stavby se zaměřením na BOZP dle Zákoníku práce a dle pokynů koordinátora BOZP stavby
- Zpracování technologického pracovního postupu pro provedení bezpečné práce (pro vybrané práce se zvýšeným rizikem budou tyto součástí tohoto Plánu BOZP – viz. Registr rizik) a jeho předložení k připomínkování koordinátorovi BOZP a to vždy před zahájením rizikové práce.
- Vymezení stanoviště (ohrazení, oplocení...) k zajištění ochrany stavby, zařízení a osob
- Zpracování havarijního plánu na danou stavbu, pokud to charakter stavby, používaná technologie nebo právní předpisy vyžadují.
- Dále nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi prokazatelně informovat koordinátora o rizicích vznikajících při pracovních, nebo technologických postupech, které zvolil a na vyžádání koordinátora BOZP předložil písemnou dokumentaci o těchto rizicích a případně technologický nebo pracovní postup pro provedení příslušných prací.

POŽADAVKY NA STROJE A STROJNÍ ZAŘÍZENÍ

1. ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA PROVOZ STAVEBNÍCH STROJŮ

1. Na staveništi lze používat jen takové stroje a strojní zařízení, které svou konstrukcí, charakterem, provedením a technickým stavem odpovídají příslušným předpisům k zajištění bezpečnosti práce.

2. Stroje lze používat v souladu s podmínkami stanovenými výrobcem a technickými normami, a to pouze k účelům, pro které jsou určeny. Dodavatel stavebních prací je povinen vydávat pokyny pro obsluhu a údržbu stroje, které obsahují požadavky pro zajištění bezpečnosti práce a provozu. Zaměstnanci jsou povinni k dodržování podmínek výrobce a pokynů dodavatele.

3. Pokyny pro obsluhu a údržbu musí podle druhu stroje obsahovat

- a) povinnosti obsluhy před zahájením provozu stroje ve směně – povinnosti obsluhy při provozu stroje,
- b) rozsah, lhůty a způsob provádění údržby a revizí
- c) způsob zajištění stroje při jeho provozu, přemísťování, odstavování z provozu a opravách a proti nežádoucímu uvedení do chodu
- d) způsob dorozumívání a dávání návěstí,
- e) umístění a zajištění stroje po ukončení provozu,
- f) zakázané úkony a činnosti,
- g) způsob a rozsah záznamu o provozu a údržbě stroje.

4. Pokyny pro obsluhu a údržbu stroje se nemusí vydávat, pokud jsou požadavky stanoveny v technických normách nebo v návodu výrobce k obsluze a údržbě. Návod výrobce k obsluze a údržbě musí být v českém jazyce.
5. Pokyny pro obsluhu a údržbu stroje nebo návod k obsluze a provozní deník musí být umístěny na určeném místě, aby byly obsluze kdykoliv k dispozici.

2. ZÁKLADNÍ POVINNOSTI OBSLUHY PŘI OBSLUZE STROJŮ

1. Stroj může samostatně obsluhovat pouze pracovník, který má pro tuto činnost náležitou kvalifikace a zdravotní způsobilost. Musí být nejméně jednou za 24 měsíců školen a přezkoušen z předpisů k zajištění bezpečnosti práce. Je-li stroj vyhrazeným technickým zařízením, musí obsluha splňovat i požadavky stanovené zvláštními předpisy pro tato zařízení.
2. Stroj obsluhuje pouze jeden pracovník, pokud výrobce v technických podmínkách nebo v návodu na obsluhu stroje nestanoví jinak. Vyžaduje-li to bezpečnost práce, dodavatel stavebních prací určí vícečlennou obsluhu.
3. Obsluhuje-li stroj více pracovníků, musí být určen odpovědný vedoucí skupiny.
4. Obsluhovat stroje mohou jen pracovníci duševně a tělesně způsobilí, starší 18 let, pokud pro obsluhu stroje není stanovena vyšší věková hranice, přičemž musí být seznámeni s předpisy k zajištění bezpečnosti práce platnými na pracovišti nebo určení dodavatelem stavebních prací k obsluze /údržbě/, prokazatelně zaškoleni a zacvičení, popř. podle zvláštních předpisů mající odbornou způsobilost k obsluze nebo řízení /jeřábnický, řidičský průkaz apod./.

3. ZÁKLADNÍ POVINNOSTI OBSLUHY PŘI OBSLUZE STROJNÍCH ZAŘÍZENÍ

1. Obsluha se musí plně věnovat ovládání stroje tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti osob, stroje a konstrukcí.
2. Obsluha je povinna seznámit se před zahájením provozu se záznamy a provozními odchylkami, zjištěnými v průběhu předchozí pracovní směny. Zjistí-li obsluha závadu nebo poškození, které by mohlo ohrozit bezpečnost práce a provozu, a které není schopna sama odstranit, nesmí stroj uvést do provozu a tuto závadu ohlásit odpovědnému pracovníkovi.
3. Zjistí-li takovou závadu během provozu, musí stroj ihned zastavit a bezpečně zajistit proti nežádoucímu spuštění. Během provozu musí obsluha sledovat chod stroje a zjištěné závady zaznamenat do provozního deníku a tam, kde je to předepsáno. Zaznamenávat i další určené údaje.
4. Obsluha před zahájením práce musí podle návodu výrobce prohlédnout stroj a příslušenství a překontrolovat ovládací, sdělovací a bezpečnostní zařízení

4. PODMÍNKY PRO PROVOZOVÁNÍ STROJŮ A STROJNÍCH ZAŘÍZENÍ

Stroje a strojní zařízení musí být před uvedením do provozu vybaveny:

- a) provozními doklady
- b) označeny evidenčním číslem a názvem provozovatele stroje,
- c) bezpečnostními sděleními, bezpečnostními nálety, značkami, tabulkami a nápisy v českém nebo slovenském jazyce,
- d) předepsaným zařízením pro zvukovou výstrahu /houkačka/, jehož hladina hlasitosti musí v místech měření vnějšího hluku zdroje převyšovat hladinu hluku stroje alespoň o 10 dB /A/, při součinnosti více strojů musí být hladina hlasitosti houkačky v rozmezí 93-104 dB /A/,
- e) ochranným zařízením v místech, kde může dojít k ohrožení pracovníků
 - u obslužných plošin strojů, popřípadě výrobního zařízení, musí být obsluha chráněna proti pádu od výšky 0,5 m,
 - ovladače strojů musí být zajištěny proti náhodnému spuštění

- f) stanoviště obsluhy, plošiny stupadla, příčle, nášlapné patky apod. musí být trvale udržovány v čistotě,
- g) odpovědný pracovník musí před nasazením stroje seznámit obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami, které ovlivňují bezpečnost práce,
- h) při provozu stroje musí být zajištěna jeho stabilita v průběhu všech pracovních operací
- i) je-li stroj vybaven opěrami, táhly, nebo závěsy, musí být během provozu nastaveny v souladu s návodem výrobce v pracovní poloze a zajištěny proti zaboření, posunutí, nebo uvolnění,
- j) výsuvné, sklopné a podobné části strojů a zařízení, včetně hadic, elektrických přívodů a vedení musí být zabezpečeny tak, aby nemohlo dojít k jejich styku s pohyblivými částmi stroje,
- k) pokud je stroj vybaven tlakovými zařízeními s měřením tlaku, musí obsluha dbát na to, aby nebyly překročeny stanovené provozní tlaky,
- l) pokud je u stroje předepsáno signalizační zařízení, musí být každé uvedení stroje do chodu oznámeno zvukovým, popř. světelným výstražným znamením,
- m) po výstražném znamení smí obsluha uvést stroj do chodu až tehdy, když všichni pracovníci opustili ohrožený prostor. U nepřehledných pracovišť je možné uvedení do provozu až po uplynutí doby nezbytně nutné k opuštění ohroženého prostoru,
- n) při nakládání materiálu na dopravní prostředky se smí manipulovat s pracovním zařízením stroje pouze nad ložnou plochou tak, aby do dopravního prostředku nenaráželo,
- o) je-li nutné při nakládání manipulovat pracovním zařízením stroje nad kabinou řidiče dopravního prostředku, nesmí se v ní zdržovat pracovníci. Ložná plocha musí být nakládána rovnoměrně,
- p) při jízdě s naloženým materiálem musí být pracovní zařízení zajištěno v přepravní poloze, aby nedošlo k nebezpečné ztrátě stability stroje a omezení viditelnosti v kabině,
- q) obsluha stroje nesmí opustit své místo, aniž by bylo pracovní zařízení spuštěno na zem, popřípadě na podložku na zemi, nebo umístěno v předepsané přepravní poloze a mechanicky zajištěno.

5. PROVOZNÍ DOKLADY PRO STROJE, STROJNÍ ZAŘÍZENÍ A NÁVODY K JEJICH POUŽITÍ

1. Provozní deník, který je určen k vedení záznamu o převzetí a předání stroje obsluze, o závadách a opravách během provozu, k evidenci závažných událostí při pracovní směně apod.,
2. Revizní kniha stroje, zpravidla dodávaná výrobcem, která obsahuje technické údaje o stroji /záznamy o zkouškách, generálních a jiných opravách a rekonstrukci stroje apod./ a jejíž přílohou je technická dokumentace.
3. Návod výrobce k používání zařízení jsou nedílnou součástí interních předpisů dodavatele včetně návodů k použití u dalších nově pořizovaných částí zařízení.

6. OPRAVY A ÚDRŽBA STROJŮ A STROJNÍCH ZAŘÍZENÍ

1. Údržba, opravy a čištění se musí provádět v souladu s dokumentací strojů a s technickými normami. Za včasné zajištění údržby a oprav strojů v souladu s dokumentací odpovídá dodavatel stavebních prací. Opravy musí být prováděny jen nepoškozeným nářadím, odpovídajícím účelu použití.

7. ZAKÁZANÉ ČINNOSTI NA STROJÍCH A STROJNÍCH ZAŘÍZENÍCH

1. Uvádět do chodu a používat stroj nebo strojní zařízení, jsou-li kromě obsluhy na stroji nebo strojním zařízení nebo v jejich nebezpečném dosahu další pracovníci.
2. Uvádět do chodu a používat stroj nebo strojní zařízení, je-li odmontováno nebo

poškozeno některé ochranné zařízení.

3. Odstraňovat za chodu stroje nebo strojního zařízení odpad z nebezpečných míst, pokud to není technicky řešeno nebo návodem k obsluze povoleno.

4. Dotýkat se pohybujících částí stroje tělem nebo předměty a nářadím drženými v ruce, kromě případů, které připouští návod k obsluze,

5. Pracovat se strojem nebo strojním zařízením, v jehož nebezpečném dosahu jsou jiné stroje nebo dopravní prostředky, s výjimkou těch, které pracují ve vzájemné součinnosti se strojem,

6. Přejíždět elektrické kabely, nejsou-li vhodně chráněny proti mechanickému poškození,

7. Opustit místo obsluhy stroje, je-li stroj nebo jeho pracovní zařízení v chodu, provádět údržbu, čištění a opravy, není-li stroj a jeho pracovní zařízení zabezpečeno proti samovolnému pohybu a náhodnému spuštění a není-li vyloučen styk pracovníka s pohybujícími se částmi stroje.

B. POŽADAVKY NA KOMUNIKACE NA STAVBĚ

1. Před zahájením dopravy na staveništi a při každé její podstatné změně musí být provedena kontrola průjezdnosti komunikací, a v případě, že průjezdnost komunikací nevyhovuje je třeba provést jejich úpravu.

2. Minimální šířka komunikace pro pěší na staveništi musí být 0,75 m, při obousměrném provozu 1 m.

3. Komunikace s větším sklonem než 1 : 3 musí mít alespoň na jedné straně jednotyčové zábradlí - výška 1,1 m.

4. Podchodné výšky musí být minimálně 2,1 m, ve výjimečných případech lze tuto výšku snížit na 1,8 m, přičemž je nutno provést potřebná bezpečnostní opatření, např. nátěry či instalace samolepící folie černožlutého šrafování.

5. Překážky na komunikacích ovlivňující bezpečný průjezd, jakož i zákazy vjezdu a konce cest, musí být opatřeny příslušnými bezpečnostními značkami a tabulkami.

6. Překážky na komunikacích, které jsou vyšší než 0,1 m a kudy přecházejí osoby nebo které slouží k dopravě, musí být opatřeny přechody a přejezdy s odpovídající únosností.

7. Na komunikacích, kde hrozí zvýšené nebezpečí pádu osob, vyjetí nebo sjetí vozidel nebo mechanizačních prostředků, musí být provedena zvýšená bezpečnostní opatření /ohrazení, svodidla apod./ Podobná opatření musí být provedena také na konci cest a zakázaných vjezdů.

C. POŽADAVKY NA SKLADOVÁNÍ MATERIÁLU

1. Sypký materiál může být ukládán plně mechanizovaným způsobem do jakékoliv výšky za předpokladu, že i odběr bude proveden mechanizovaným způsobem,

2. Při odebírání materiálu musí být zamezeno vytváření převisů. Vytvoří-li se stěna, musí být odběr upraven tak, aby výška stěny nepřesáhla 9/10 dovoleného dosahu nakládacího stroje,

3. Při ručním ukládání a odebírání může být sypký materiál navršen pouze do výšky 2 metrů,

4. Musí-li být sypký materiál odebírán ručně nebo mechanickou lopatou z hromad vyšších než 2 m, musí být místo odběru upraveno tak, aby nevznikaly převisy a výška stěny nepřesáhla 1,5 m,

5. Na skládce sypkých materiálů se spodním odebíráním se pracovníci nesmějí zdržovat v nebezpečné blízkosti místa odběru,

6. Sypké materiály v pytlích se mohou ručně skladovat do výšky 1,5 m, při mechanizovaném skladování do výšky 3 m. Okraje hromad musí být zajištěny pomocným zařízením /opěry, stěny apod./ nebo musí být pytly uloženy v bezpečném

sklonu a vazbě, při které nemůže dojít k jejich sesunu,

7. Tekutý materiál uskladněný v uzavřených nádobách musí být uložen tak, aby plnicí /vyprazdňovací/ otvor byl vždy nahoře. Otevřené nádrže musí být zajištěny proti pádu osob do nich. Sudy, barely a podobné nádoby se skladují nastojato jen v jedné vrstvě,

8. Naležato se mohou skladovat ve více vrstvách za předpokladu, že jednotlivé vrstvy budou vzájemně stabilizovány proklady, popřípadě budou uloženy v konstrukci zajišťující jejich stabilitu,

9. Kusový materiál pravidelných tvarů musí být skladován ručně jen do výšky 2 m při zajištění jeho stability /provázáním/ apod.,

10. Kusový materiál nepravidelných tvarů /lomový kámen, nepravidelné tvarovky apod./ smí být v pevné hranici rovnám ručně jen do výšky 1,5 m,

11. Oblé předměty /plechovky apod./ při zajištění stability se mohou ručně na sebe ukládat do výšky 2 m. Roury, trubky a kulatina musí být zajištěny proti rozvalení.

12. Prvky a dílce pravidelných tvarů při ukládání nebo odebírání mechanizačními prostředky možno skladovat až do výšky 4 m, pokud výrobce nebo zvláštní předpis nestanoví jinak a jsou-li v místě skladovací plochy dodrženy požadavky na dostatečnou únosnost podloží, bezpečnou manipulaci a dostatečnou světlou výšku

13. Dodavatel stavebních prací určí způsob jejich skladování a manipulace.

D. Příprava před zahájením výkopových prací

1. Než budou zahájeny výkopové práce musí být vytýčeny trasy energetických a komunikačních vedení, vodovodní a stokové sítě, popř. jiné podzemní a nadzemní překážky. tyto budou vyznačeny polohově, popř. výškově.

2. S druhy vedení, jejich trasami popř. hloubkou uložení v obvodu staveniště, s jejich ochrannými pásmy a podmínkami provádění zemních prací v těchto pásmech budou prokazatelně seznámeny obsluhy strojů a ostatní fyzické osoby, které budou zemní práce provádět.

E. Zajištění výkopových prací

1. Před zahájením zemních prací bude zabezpečeny sloupy pro trolejové vedení tak, aby nedošlo ke ztrátě jejich stability.

2. Výkopy budou zakryty, nebo okraje výkopu budou zajištěny zábradlím v souladu s nařízením vlády č. 362/2005 Sb., část. I. body 2. a 4. přílohy, přičemž prostor mezi horní tyčí a zárázkou u podlahy je nutno zajistit proti propadnutí osob. Ve vzdálenosti větší než 1,5 m od hrany výkopu bude ještě provedeno zajištění vhodnou zábranou zajišťující přístup osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky (např. zábradlí u něhož nemusí být dodrženy požadavky na pevnost, přenosné zábradlí, bezpeč. páska, překážka o výšce nejméně 60 cm).

3. Pokud budou přes výkop zřízeny přechody musí být dostatečně únosné a bezpečné, budou široké 1,5 m a budou opatřeny zábradlím dle bodu 2., včetně zárážky pro slepeckou hůl na obou stranách.

4. Proti pádu fyzických osob do hloubky budou zajištěny okraje výkopů v těch místech, kde se vnější okraj dopravní komunikace přiblíží k okraji vykopána vzdálenost menší než 1,5 m. Tam, kde bude výkop hlubší než 0,5 m bude zřízen přechod o šířce 1 m. Tam, kde nepřesáhne hloubka výkopu 1,5 m bude přechod opatřen zábradlím alespoň po jedné straně, v ostatních případech po obou stranách.

5. Okraje výkopu do vzdálenosti 0,5 m od hrany výkopu nebudou zatěžovány stavebním provozem, stavbami zařízení staveniště, stroji nebo materiálem.

6. Pro fyzické osoby pracující ve výkopu bude zřízen bezpečný sestup a výstup pomocí žebříků.

F. Provádění výkopových prací

1. Prováděním výkopu nesmí být ohrožena stabilita sloupů pro trolejové vedení. Pokud by k tomu však došlo musí být přijata neprodleně opatření k nápravě a k zajištění stability.
2. Před prvním vstupem fyzických osob do výkopu nebo po přerušení práce delším než 24 hod. prohlédne osoba pověřená zhotovitelem stav stěn, pažení a přístupů, případně zabezpečí měření koncentrace případných nebezpečných par a plynů.
3. V ochranných pásmech vedení budou práce prováděny pouze při dodržení podmínek stanovených jejich vlastníky nebo provozovateli.
4. Použití strojů pneumatického nebo el. nářadí bude projednáno mezi zhotovitelem a vlastníkem (provozovatelem) vedení.
5. Při provádění výkopových prací je třeba dodržovat zejména tato opatření:
 - a) vedení, která mohou být prováděním výkopových prací ohrožena, budou náležitě zajištěna
 - b) obnažená potrubní vedení ve stěně výkopu je ihned zajišťováno proti průhybu, vybočení nebo rozpojení
6. Při provádění výkopových prací se nikdo nesmí zdržovat v ohroženém prostoru, zejména při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací, při ručním začišťování výkopu nebo při přepravě materiálu do výkopu a z výkopu. Prostor ohrožený činností stroje je vymezen maximálním dosahem jeho pracovního zařízení zvětšeným o 2 m, pokud není v pracovní dokumentaci stroje uvedeno jinak.
7. Pokud nebude mít obsluha stroje při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nebude pokračovat v práci se strojem.
8. Při ručním provádění prací budou fyzické osoby rozmístěny tak, aby se navzájem neohrožovali.
9. Větší balvany, zbytky stavebních konstrukcí nebo nesoudržné materiály ve stěnách výkopů, které by svým tlakem mohly uvolnit zeminu, musí být neprodleně zajištěny proti uvolnění nebo odstraněny. Nahromaděná zemina, spadlý materiál a nežádoucí překážky budou z výkopu neprodleně odstraňovány.
10. Pokud by byly ve výkopu zjištěny nebezpečné předměty, munice nebo výbušniny budou práce přerušeny až do doby odstranění nebo zajištění těchto předmětů.
11. Po dobu, kdy budou přerušeny výkopové práce, zhotovitel zajistí pravidelnou odbornou kontrolu popř. nezbytnou údržbu zábran nebo zábradlí, pažení, přechodů, lávek, bezpečnostních značek, značení a signálů, popř. dalších zařízení zajišťujících bezpečnost fyzických osob u výkopu.
12. Mechanické zhutňování zeminy bude provedeno tak, aby nedošlo k ohrožení stability stěn výkopu nebo sloupů trolejových vedení.

G. Zajištění stability stěn výkopu

1. Stěny výkopu budou zajištěny proti sesutí a to tak, že svislé boční stěny ručně kopaných výkopů budou při hloubce výkopu větší než 1,3 m zajištěny pažením. V zeminách nesoudržných, podmáčených nebo jinak náchylných k sesutí, budou stěny výkopu zabezpečeny podle stanoveného technologického postupu i při menších hloubkách.
2. Pažení stěn výkopu bude provedeno tak, aby spolehlivě zachytilo tlak zeminy, zabránilo poklesu okolního terénu a sesouvání stěn výkopu, popř. vyloučilo nebezpečí ohrožení stability sloupů trolejových vedení.
3. Do strojem vyhloubených nezapažených výkopů se nesmí vstupovat, pokud jejich stěny nejsou zajištěny proti sesutí ochranným rámem, bezpečnostní klecí, rozpěrnou nebo jinou technickou konstrukcí.

4. Nejmenší světlá šířka výkopu se svislými stěnami, pokud do ní budou vstupovat fyzické osoby, bude 0,8 m. Rozměry výkopu budou voleny tak, aby umožnily bezpečné provedení všech prací spojených zejména s uložením potrubí, osazením kanalizačních šachet a vpustí.

5. Pokud bude pažení stěn odstraňováno ručně, bude se postupovat zespodu za současného zasypávání odpaženého výkopu tak, aby byla zajištěna bezpečnost práce.

6. Pokud by hrozilo při přepažování nebo odstraňování pažení nebezpečí sesutí stěn výkopu nebo poškození staveb v jeho blízkosti, zůstane pažení ponecháno v potřebné výšce ve výkopu.

7. Svahování výkopů se nepředpokládá.

H. Ruční přeprava zemin

1. Pokud bude použito pracovní plošiny pro dočasné uložení vykopané zeminy, musí být její konstrukce upevněna tak, aby neohrožovala bezpečnost fyzických osob a stabilitu pažení nebo stěny výkopu. Na části pažení lze uvedenou plošinu připevňovat pouze tehdy, je-li pažení k tomuto účelu přizpůsobeno.

2. Pokud se bude přepravovat zemina pro zásyp výkopu, který je hlubší než 1,5 m kolečkem, bude při okraji výkopu zřízena pevná zarážka zabráňující sjetí kolečka do výkopu.

CH. Montážní práce

1. Montážní práce smí být zahájeny pouze po náležitém převzetí montážního pracoviště fyzickou osobou určenou k řízení montážních prací a odpovědnou za její provedení. o předání pracoviště se vyhotoví záznam. Zhotovitel stavebních a montážních prací je povinen zajistit, aby montážní pracoviště umožňovalo bezpečné provedení montážní práce bez ohrožení fyzických osob a konstrukcí.

2. Osoby, které budou provádět montáž budou používat montážní a bezpečnostní pomůcky a přípravky stanovené v technologickém postupu.

3. Zvolené vázací prostředky musí umožnit zavěšení dílce podle průvodní dokumentace výrobce.

4. Způsob a místo upevnění stejně jako seřízení vázacích prostředků bude voleno tak, aby upevnění i uvolnění vázacích prostředků mohlo být provedeno bezpečně.

5. Při odebrání dílců ze skládky nebo dopravního prostředku bude zajištěno bezpečné skladování zbývajících dílců podle čl. I. přílohy č. 3 NV 591/2006.

6. Zdvihání a přemísťování zavěšených břemen se provádí v souladu požadavky §3 zák. č. 252/2006 Sb. Zdvihat nebo přemísťovat zasypaná, upevněná, přimrzlá, přilnutá břemena nebo břemena jiným způsobem znemožňující stanovení síly potřebné k jejich zdvihnutí je zakázáno, pokud není zajištěno, že nebude překročena nosnost použitého zařízení.

7. Během zdvihání a přemísťování dílců se fyzické osoby budou zdržovat v bezpečné vzdálenosti. Teprve během ustálení dílce nad místem montáže můžou z bezpečného místa provádět jeho osazení a zajištění proti vychýlení. Dílec se bude odvěšovat od závěsu zdvihacího zařízení teprve po tomto zajištění.

8. Svislé dílce se po osazení musí zajistit proti překlopení (šrouby, vzpěry, montážní stolice). Způsob uvolňování vázacích prostředků z osazovaných dílců, stanoví technologický postup montáže.

9. Následující dílec se smí osazovat teprve tehdy, až je předchozí dílec bezpečně uložen a upevněn podle technologického postupu.

10. Montážní přípravky pro dočasné zajištění dílců smí být odstraňovány až po upevnění dílců a prostorovém ztužení konstrukce stanoveném v projektové dokumentaci.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ :

Při porušení nebo nerespektování uvedených předpisů a povinností může objednatel okamžitě vykázat příslušné jiné osoby z místa pracoviště stavby nebo montáže a práce zastavit až do odstranění závadného stavu. Opatření k nápravě budou provedeny na náklady zhotovitele. Objednatel je oprávněn stanovit smluvní pokutu dle Smlouvy o dílo.

OSOBNÍ OCHRANNÉ A PRACOVNÍ POMŮCKY (OOPP)

Každý hlavní zhotovitel odpovídá, že všichni jeho pracovníci a osoby zdržující se s jeho souhlasem na stavbě (včetně pracovníků jeho ostatních zhotovitelů), budou vybaveni příslušnými OOPP a to vždy, ochrannou pracovní obuví, ochrannou přilbou a výstražnou vestou s vysokou viditelností a dále dle rizika prací na příslušném pracovišti.

Jedná se o minimální seznam následujících prací a činností ve vazbě na OOPP hlavy, nohou, zraku, sluchu, dýchacích orgánů, těla, paží rukou atd..

a) ochrana hlavy – ochranná přilba

- Stavební práce
- Práce ve výškách
- Práce na lešení, pod ním nebo v jeho blízkosti
- Vztyčování a snímání bednění
- Montážní a instalační práce
- Stavění lešení a demoliční práce
- Práce na ocelových konstrukcích budov
- Práce v jamách, výkopech, šachtách
- Zemní práce
- Práce s nastřelovacím nářadím
- Práce v blízkosti zdviží, zdvihacích zařízení, jeřábů a dopravníků
- Manipulace s materiálem
- Řidiči stavebních strojů a vysokozdvižných vozíků

b) ochrana nohou – obuv s podešví odolnou proti propíchnutí

- Veškeré stavební práce
- Lešeníářské práce
- Demoliční práce
- Práce na střeších
- Bez podešví proti porazení nebo proříznutí – práce na ocelových konstrukcích
- Ochranná obuv, kterou lze snadno vyzout – svářečské práce

c) ochrana zraku nebo obličeje – ochranné brýle, obličejové štíty

- Tváření, broušení, rozrušování
- Utěsnění a sekání
- Práce s nastřelovacím zařízením
- Práce s kyselinami a zásadami, jejich roztoky
- Práce s rozprašováním tekutin
- Práce s motorovými pilami
- Svářečské práce, svářečská kukla
- Nebezpečí oslnění, sluneční brýle u jeřábníka, vazače

d) ochrana sluchu – chrániče sluchu

- Práce s kompresory a pneumatickými vrtačkami
- Obsluha zemních a stavebních strojů
- Práce s dřevoobráběcími stroji
- Práce s nastřelovacím nářadím

e) ochrana dýchacích orgánů – respirátory, dýchací přístroje

- Práce s nebezpečnými látkami
- Nanášení nátěrů stříkáním
- Broušení dřeva
- Bourací práce

f) ochrana těla, paží, rukou – ochranné oděvy

- Veškerá stavební práce
- Svářečské práce

g) bezpečnostní pásy, postroje a bezpečnostní lana

- Práce na lešeních a konstrukcích
- Montáž stavebních prefabrikátů
- Práce ve výškách a nad prohlubněmi
- Práce na vysutých žebřících
- Práce v šatnách
- Práce v zásobnících

BEZPEČNOST RUČNÍHO NÁŘADÍ

Každý hlavní zhotovitel odpovídá že veškeré nářadí a spotřebiče používané na stavbě splňují bezpečnostní kritéria podle příslušných technických norem a mají předepsané revizní zkoušky. Pracovníci kteří jsou určeni k práci s ručním nářadím musí být prokazatelně seznámeni s obsluhou tohoto nářadí a s návodem od výrobce. Veškeré neodborné zásahy do konstrukce a el. instalace ručního nářadí jsou zakázány. Vlastní nářadí a pomůcky lze používat pouze se souhlasem stavbyvedoucího (odpovědného zástupce hlavního zhotovitele) a za předpokladu, že vlastní nářadí a pomůcky splňují veškeré bezpečnostní požadavky.